

Verzamelde reacties publieke consultatie WSRP 2.0

De staatssecretaris van Economische Zaken heeft op maandag 17 september 2007 het actieplan open standaarden en open source software aan de Tweede Kamer gestuurd. Het doel van het actieplan is om de informatievoorziening toegankelijker te maken, onafhankelijkheid van ICTleveranciers te creëren en de weg vrij te maken voor innovatie.

Een onderdeel van het actieplan is het opstellen van een lijst met standaarden, die vallen onder het principe "pas toe of leg uit" (comply-or-explain). Het College Standaardisatie spreekt zich uit over de standaarden die op de lijst zullen worden opgenomen, o.a. op basis van een expertbeoordeling van de standaard.

De expertbeoordeling van WSRP 2.0 heeft plaatsgevonden tijdens een bijeenkomst op woensdag 19 augustus 2009. Conform procedure is het expertadvies vier weken publiek geconsulteerd. Dit document bevat alle ontvangen reacties op de consultatieronde van WSRP¹.

In dit document vindt u achtereenvolgens de reacties van:

- Dhr Marco Stuijvenberg
- Ministerie van Justitie
- Inspectie Verkeer en Waterstaat
- Nederland Open in Verbinding
- Ministerie van BZK
- Open Consult
- Novay

¹ De GEO standaarden, WSRP 2.0 en PDF 1.7 zijn tijdens dezelfde periode geconsulteerd. Sommige reacties in dit document bevatten opmerkingen op meerdere van deze standaarden.

Consultatieprocedure WSRP v2.0

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op WSRP v2.0). [paragraaf 1.1 t/m 1.4 van het expertadvies].

In paragraaf 1.4 wordt geschreven: “*Door gebruik te maken van de standaard kan een portaal interacteren met portlets die op een andere server draaien en deze tonen als integrale onderdelen zonder extra ontwikkelinspanning.*”. In de meeste gevallen zal een minimale ontwikkelinspanning nodig zijn voor het aanpassen van de CSSen van de afnemer om de presentatie van de portlet in het afnemer portaal te optimaliseren. Deze inspanning is minimaal in vergelijking met de totale inspanning van de ontwikkeling van de portlet zelf.

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde toepassingsgebied van WSRP v2.0? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar. Goed opgesteld door bijvoorbeeld geen “kunnen” op te nemen waardoor grijze gebieden ontstaan. Het gebied is duidelijk en juist.

3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde werkingsgebied van WSRP v2.0? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar.

4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de standaard WSRP v2.0? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar.

5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de standaard WSRP v2.0? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]

De vraag is: “*Verhoudt de standaard zich goed ten opzichte van eventuele concurrerende standaarden?*”. De conclusie is *dat widgets een ander toepassingsgebied hebben*. In het vervolg van de conclusie wordt echter niet goed aangegeven waar dit verschil uit bestaat. De conclusie geeft een technische (client side) en procedurele uitleg (plaats) in plaats van terug te grijpen naar het beschreven toepassingsgebied in paragraaf 2.1. Het toepassingsgebied kan uitgebreid worden aan de hand van de beschreven conclusie, bijvoorbeeld door de technische toevoeging van veel server side uitvoering op te nemen. Commentaar van de schrijver: widgets lijken met name toegepast te worden als produkt direct aangeboden aan internet gebruikers zelf in plaats van organisaties. Het toepassingsgebied van WSRP en portlets ligt met name tussen organisaties in plaats van direct naar de eindgebruiker.

6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de standaard WSRP v2.0? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar.

7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van de standaard WSRP v2.0? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]

Hieraan kan toegevoegd worden dat afspraken ten aanzien van disclaimers en gebruiksvoorwaarden nodig zijn tussen leverancier en afnemer als maatregelen tegen de juridische risico's. Bij het opnemen van een of meerdere portlets van een portlet aanbieder via WSRP dienen de gebruiksvoorwaarden en disclaimer van de afnemer eventueel uitgebreid te worden met relevante voorwaarden van de leverancier.

8. Bent u het eens met de overwegingen van de expertgroep? [paragraaf 4.1 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar.

9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie? [paragraaf 4.2 van het expertadvies]

Ja, geen commentaar.

10. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de WSRP v2.0 standaard die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van WSRP v2.0 op de lijst met standaarden?]

Nee.

Krukkert, D. (Dennis)

From: Joris Gresnigt [Joris.Gresnigt@gbo.overheid.nl]
Sent: dinsdag 22 september 2009 12:16
To: Krukkert, D. (Dennis)
Subject: FW: Consultatie WRSP

Van: Groustra F.R. - BD/DI [mailto:f.r.groustra@minjus.nl]
Verzonden: dinsdag 22 september 2009 9:42
Aan: GBO Forumstandaardisatie
Onderwerp: Consultatie WRSP

Aan Bureau Forum Standaardisatie,
Binnen het ministerie van Justitie is de voorbenoemde standaard PDF v1.7 aan de Justitie experts ter consultatie aangeboden. Dit heeft geleid tot de volgende reacties van één van onze uitvoeringsorganisaties:

Deze standaard sluit naadloos aan bij onze wens om ketenportalen in te zetten. Stimuleren van deze standaard is daarom van groot belang. Ook in de referentiearchitectuur strafrechtketen is dit voornemen recent opgenomen. Wanneer wij pilots met ketenportalen gaan doen, zullen we zeker hiermee gaan werken. Het enige risico is mijns inziens de tot op heden beperkte toepassing hiervan binnen de overheid. Er is dus nog niet veel ervaring mee. Om deze standaard tot een succes te maken, zal hij actief onder de aandacht gebracht moeten worden.

Vanuit deze view geef ik namens Justitie de onderstaande invulling op de genummerde vragen uit deze consultatie.

Algemeen:

Constatering:

De hoofdstuk/paragraaf volgorde in consultatiedocument komt niet overeen met hoofdstuk/paragraaf volgorde uit het expertadvies, dit leidt tot verwarring!

Ik heb expliciet de hoofdstukbenaming als leidraad aangehouden.

De vraagnummers met de opmerkingen

- 1.Document Geen opmerkingen
- 2.Toepassingsgebied Akkoord
- 3. Werkingsgebied Akkoord
- 4. Openheid Akkoord
- 5. Bruikbaarheid Akkoord
- 6. Impact Akkoord
- 7. Potentieel Akkoord
- 8. Overwegingen Akkoord
- 9. Advies Akkoord
- 10. Overige Geen opmerkingen

Ik hoop u met deze input van het Justitie domein een stap verder geholpen te hebben.

Mvg

Roland Groustra

ICT adviseur

.....
Ministerie van Justitie

Directie Informatisering**Afdeling Advies****Schedeldoekshaven 131 | 2511 EM | Den Haag | 5-F-03****Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag**.....
T 070 370 71 96**F 070 370 79 12****M 06 183 00 229****F.R.Groustra@minjus.nl****<<http://www.justitie.nl/HYPERLINK> "<mailto:forumstandaardisatie@gbo.overheid.nl>"**.....
Justitie. Recht raakt mensen......
>**Roland Groustra**

ICT adviseur

.....
Ministerie van Justitie**Directie Informatisering****Afdeling Advies**

Schedeldoekshaven 131 | 2511 EM | Den Haag | 5-F-03

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 070 370 71 96**F 070 370 79 12****M 06 183 00 229****F.R.Groustra@minjus.nl****<http://www.justitie.nl/>**.....
Justitie. Recht raakt mensen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.

Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is
toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te
verwijderen.De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die
verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you.

If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are
requested to inform the sender and delete the message.The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks
inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Justitie.

Krukkert, D. (Dennis)

From: Ophorst, K. (Koos) - IVW [Koos.Ophorst@ivw.nl]
Sent: maandag 21 september 2009 11:58
To: Krukkert, D. (Dennis)
Subject: RE: Herinnering openbare consultatie WSRP, PDF 1.7 en GEO-standaarden

Geachte heer Krukkert,

Dank voor de uitnodiging.

Met het advies van de expertgroep over WSRP ben ik het eens. Verder van mijn kant geen aanvullingen of opmerkingen.

Van de overige twee heb ik de managementsamenvatting gelezen. Geen opmerkingen wat dat betreft.

met vriendelijke groet,

Koos Ophorst
Informatiemanager

Inspectie Verkeer en Waterstaat

ICT Beheer
Nieuwe Uitleg 1
Postbus 90653
2509 LR DEN HAAG

T(+31) 070 456 22 58

F(+31) 070 456 24 15

E koos.ophorst@ivw.nl

<http://www.ivw.nl>

Krukkert, D. (Dennis)

From: Piet Hein Minnecre [PietHein.Minnecre@noiv.nl]
Sent: maandag 21 september 2009 13:07
To: GBO Forumstandaardisatie
Cc: Marian Barendrecht; Krukkert, D. (Dennis); Ineke Schop; Joris Gresnigt
Subject: Consultatieprocedure GEO-standaarden (en PDF en WSRP)

Geachte heer, mevrouw

Hierbij reageren op het verzoek om reactie op de openbare consultatie van de standaarden PDF, WSRP en GEO.

Wij kunnen ons vinden in het advies van de expertgroepen PDF en WSRP.

Ook in het advies van de werkgroep GEO kunnen wij ons vinden. Daarbij hechten we er wel aan dat voldaan wordt aan de door de expertgroep gestelde voorwaarden (of dat minstens zeer heldere afspraken gemaakt worden over hoe aan deze voorwaarden op de korte termijn voldaan zal worden) alvorens de standaard wordt opgenomen.

Met vriendelijke groet,

Piet Hein Minnecre
Adviseur Open Standaarden NOiV

Aan Portefuillehoud(st)er OSOSS BZK, GBO Overheid – Forum Standaardisatie

Directie
BZK.DCB.BV.BAO

HC de Raad
+31-6-22564823

Datum 16 sep 2009
Bijlagen 3

memo

Onderwerp Beantwoording Consultatie expertadvies
WSRP 2.0, PDF 1.7 en GEO Standaarden.

Inleiding

De Rijksoverheid heeft zich in het actieplan Nederland Open in Verbinding gecommitteerd aan bevordering van de toepassing van Open Standaarden en Open Source Software.

Voortvloeiend uit dit actieplan is de "pas toe of leg uit" rijksinstructie betreffende de toepassing van open standaarden in geval van softwareinkooptrajecten.

Namens GBO.Overheid is het Forum Standaardisatie belast met het beheer van de lijst met voor dit doel van toepassing zijnde Open Standaarden. Het Forum Standaardisatie is voornemens enkele nieuwe standaarden aan deze lijst toe te voegen en heeft daartoe expertadviescommissies ingesteld. Hieropvolgend heeft het Forum Standaardisatie de aan het actieplan NoiV deelnemende partijen verzocht commentaar te geven op deze expertadviezen betreffende de voorgestelde standaarden.

Dit document biedt een beknopt inzicht in de raakvlakken van de voorgestelde standaarden met de bedrijfsvoering van BZK en geeft namens het ministerie antwoord op de gestelde, door het Forum Standaardisatie gestelde, vragen.

Voorgestelde standaarden

WSRP 2.0

WSRP staat voor Web Services for Remote Portlets en heeft als toepassingsgebied *"het bij elkaar brengen van webapplicaties die door verschillende organisaties worden aangeboden, waarbij de leverancier van de webapplicatie controle moet houden over gedrag en presentatie van de webapplicatie."*

(bron:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Expertadvies_WSRP_-_finale_versie.pdf):

Er is niet een direct raakvlak tussen de beleidsverantwoordelijkheden van het ministerie van BZK en de toepassing van deze standaard, met name aangezien de standaard enkel een technische specificatie van de ontsluiting van de grafische interface-elementen van webgebaseerde applicaties (portals, of eigenlijk onderdelen van portals) voorschrijft.

PDF 1.7

PDF staat voor Portable Document Format en heeft als vind haar toepassing in de opslag, en distributie van beperkt, of niet, reviseerbare (vastgestelde) documenten. De toepassing van PDF ligt in het verlengde van het toepassingsgebied van de ODF (Open Document Format) standaard, welke bij uitstek geschikt is voor de opslag en distributie van reviseerbare (niet vastgestelde) documenten. De PDF-A standaard is met name geschikt voor archiveringstoepassingen.

Datum

De PDF standaard is binnen het ministerie van BZK reeds geruime tijd in gebruik voor doeleinden elektronische facturatie via het Digidoc bedrijfsvoeringssysteem. PDF versie 1.7 is voornamelijk een technische revisie van de reeds in gebruik zijnde standaard, welke weinig tot geen invloed heeft op reeds in omloop zijnde PDF documenten en/of toepassingen.

GEO Standaarden

In tegenstelling tot de bovenstaande twee enkelvoudige standaarden betreft dit voorstel de opname van een aantal standaarden als samenhangend raamwerk voor de modellering van geografische gegevens. De standaarden omvatten onder andere enkele NEN normen, alsmede een bestandsformaat (GML).

De voorgestelde standaarden zijn met name toepasbaar bij de registratie van locaties, alsmede bij de registratie van inhoudelijke kenmerken van de desbetreffende locatie (metadata zoals bijvoorbeeld waterkwaliteit).

Binnen de beleidskaders van het ministerie van BZK wordt voornamelijk binnen het Directoraat-Generaal Veiligheid gebruik gemaakt van geografische dataverzamelingen. Zo heeft bijvoorbeeld het Nationaal Coördinatie Centrum diverse cartografische hulpmiddelen ter beschikking ten behoeve van, onder andere, positionering van kritische infrastructuur.

De voorgestelde set van standaarden omvat een zeer breed spectrum van registratiekenmerken, alsmede de kaders voor uitwisseling van deze data. Om die reden is het niet eenvoudig vast te stellen wat de algehele invloed van de vaststelling van dit raamwerk van standaarden kan hebben op de bedrijfsvoering van BZK en daarbinnen gebruikte systemen.

Bijlage 1 Commentaar/beantwoording consultatievragen WSRP 2.0

Datum

Links:

Expertadvies:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Expertadvies_WSRP_-_finale_versie.pdf

Consultatiedocument:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Consultatiedocument_WSRP_v2.0_01.pdf

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op WSRP v2.0).
 - Nee
2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde toepassingsgebied van WSRP v2.0?
 - Nee, het voorgestelde toepassingsgebied is te abstract geformuleerd, in feite zou een eenvoudige HTML pagina voorzien van frames hieronder zou kunnen vallen. Voorgesteld wordt de term "webapplicaties" te vervangen voor "webservices" en hierbij de aan de w3c definitie (<http://www.w3.org/TR/ws-arch/#whatis>) van een webservice te refereren, dit met name aangezien een portlet een machine-interpreteerbare/herbruikbare vorm van een grafisch interface element biedt.
3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde werkingsgebied van WSRP v2.0?
 - Ja
4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de standaard WSRP v2.0?
 - Ja
5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de standaard WSRP v2.0?
 - Ja
6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de standaard WSRP v2.0?
 - Ja
7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van de standaard WSRP v2.0?
 - Ja
8. Bent u het eens met de overwegingen van de expertgroep?
 - Ja
9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie?
 - Nee, als voorwaarde zou gesteld moeten worden het beschikbaar zijn van een conformiteitstoetsingsinstrument. Immers, hoe is anders te controleren in hoeverre een aangeboden product voldoet aan de standaard?
10. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de WSRP v2.0 standaard die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van WSRP v2.0 op de lijst met standaarden?
 - Nee

Bijlage 2 Commentaar/beantwoording consultatievragen PDF 1.7

Datum

Links:

Expertadvies:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Expertadvies_PDF_1_7_-_finale_versie.pdf

Consultatiedocument:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Consultatiedocument_PDF_v1.7_01.pdf

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op PDF v1.7).
 - Nee
2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde toepassingsgebied van PDF v1.7?
 - Ja
3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde werkingsgebied van PDF v1.7?
 - Ja
4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de standaard PDF v1.7?
 - Ja
5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de standaard PDF v1.7?
 - Ja
6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de standaard PDF v1.7?
 - Ja
7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van de standaard PDF v1.7?
 - Ja
8. Bent u het eens met de overwegingen van de expertgroep?
 - Ja
9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie?
 - Ja
10. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de PDF v1.7 standaard die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van PDF v1.7 op de lijst met standaarden?
 - Ja

Bijlage 3 Commentaar/beantwoording consultatievragen GEO Standaarden

Datum

Links:

Expertadvies:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Expertadvies_Geo_standaarden_1_1.pdf

Consultatiedocument:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/OS_Consultatiedocument_Geo_standaarden_1_0.pdf

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op de Geo standaarden).
 - Nee, in de toelichting wordt ook door de expertgroep de complexiteit van de raamwerkkeuze al aangegeven. Dit mede vanuit het oogpunt van versiebeheer van de verschillende standaards (welke verschillende beheersorganen en revisiemechanismen hebben).
2. Bent u het eens met de door de expertgroep geadviseerde versies en toepassingsgebieden van de Geo-standaarden?
 - Ja
3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde werkingsgebied van de Geo standaarden?
 - Ja
4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de Geo standaarden?
 - Nee, namelijk de transparantie van de verschillende revisieprocessen van de verschillende standaards verschilt zeer sterk. Zo heeft bijvoorbeeld Geonovem geen gedocumenteerd en vastgelegd revisieproces. Om een standaard als open en toekomstvast te beschouwen moet ook het revisieproces transparant en vastgelegd zijn.
5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de Geo standaarden?
 - Ja
6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de Geo standaarden?
 - Ja
7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van de Geo standaarden?
 - Ja
8. Bent u het eens met de samenvatting zoals de expertgroep geeft?
 - Ja
9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie?
 - Ja, mits aan de gestelde voorwaarden voldaan is.
10. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de Geo standaarden die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van de Geo standaarden op de lijst met standaarden?
 - Nee

Krukkert, D. (Dennis)

From: Bekkum, M.A. (Michael) van
Sent: donderdag 22 oktober 2009 11:12
To: Krukkert, D. (Dennis)
Subject: FW: Publicatie van uw reactie tijdens de openbare consultatie

From: Raad, Hans de [mailto:Hans.Raad@minbzk.nl]
Sent: woensdag 21 oktober 2009 13:58 PM
To: Bekkum, M.A. (Michael) van
Subject: RE: Publicatie van uw reactie tijdens de openbare consultatie

Beste Michael,

dank voor je reminder, bij deze in respons op je onderstaande punten:

Mbt de WSRP, mijn commentaar richt zich op de term webapplicatie waarvoor in de markt geen eenduidige definitie voor te geven valt, maw, een eenvoudige HTML pagina met geframede inhoud en voorzien van wat javascript is in feite een webapplicatie. Inzake de conformiteitstoets, deze richt zich op de vorige versie van de standaard, versie 1, ipv de nu onder de aandacht gebrachte versie 2, maw, is niet dekkende.

Overigens is het mijns inziens niet zo dat de standaards niet opgenomen hoeven te worden, de aangedragen punten dienen voornamelijk als reminders over onze stellingname hierin.

Met andere woorden, nee ik heb geen bezwaren tegen publicatie.

Met vriendelijke groet,

Hans de Raad
Automatiseringsadviseur
Kamer HB 1219
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Tel. 06 - 22564823
E-mail: Hans.Raad@MinBZK.nl

D. Nieuwenhuislaan 13
2314 ER Leiden
+31 (0)6 2468 9667
t.a.peelen@open-consult.nl
www.open-consult.nl

GBO Overheid
Bureau Forum Standaardisatie
Wilhelmina van Pruisenweg 104
2521 EN Den Haag

Onze referentie
B20090922

Uw referentie
Consultatieprocedure WSRP v2.0

Datum
21 september 2009

L.S.

In antwoord op uw vragen met betrekking tot de consultatie "Web Services Remote Portlets (WSRP) v2.0" wil ik u de volgende reactie geven. Onderstaande nummering komt overeen met de nummering uit het consultatiedocument.

3.1 Inleiding

Aan het gebruik van Web services en in het bijzonder het koppelen van webportals en portlets constateer ik een groeiende behoefte binnen de eOverheid. Ik ben daarom ook bijzonder verheugd met het initiatief om op dit punt te komen tot standaardisatie.

3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expert-advies")

1. Geen aanvulling of wijziging nodig.

3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassing en werkingsgebied")

2. De conclusie ten aanzien van het toepassingsgebied deel ik niet.
Het toepassingsgebied zoals beschreven voor WSRP vormt een onderdeel van het toepassingsgebied van de OverheidsServiceBus dat de koppeling van informatiesystemen van overheidsorganisaties heeft. Of zoals verwoord op de lijst met open standaarden:
 - "OSB-ebMS standaard voor meldingen tussen informatiesystemen
 - OSB-WUS standaard voor de (geautomatiseerde) bevraging van informatiesystemen"
3. Ik onderschrijf het geadviseerde werkingsgebied.

3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria")

4. Ik onderschrijf de openheid van de standaard.
5. De conclusie ten aanzien van bruikbaarheid deel ik niet.
De deelconclusie ten aanzien van volwassenheid deel ik niet. De expertgroep geeft aan dat er slechts één overheidspartij ervaring heeft met de standaard. Met name het toepassen van de standaard voor gebruik tussen overheden onderling brengt een extra complexiteit mee (zie ook punt)
De deelconclusie ten aanzien van concurrerende standaarden deel ik niet. Het College heeft inmiddels de OSB standaard geplaatst op de lijst van open standaarden. Deze standaard heeft de koppeling van informatiesystemen als toepassingsgebied. Portalen en systemen voor portlets zijn een bijzondere vorm van informatiesystemen. Behalve protocollen uit OSB zijn er ook andere protocollen denkbaar (maar minder zinvol).
6. De conclusie ten aanzien van de impact van de standaard deel ik niet.
De deelconclusie ten aanzien van de technologie van de standaard deel ik niet. De expertgroep geeft aan dat er hoofdzakelijk implementaties voor Java bestaan; implementaties voor PHP ontbreken en er bestaat slechts 1 implementatie voor .NET. Dit betekent dat overheden niet vrij zijn om hun eigen technologiekeuzes te maken en verplicht zijn te migreren naar Java-technologie of hybride omgevingen. Een dergelijke migratie heeft een aanzienlijke impact.
De deelconclusie ten aanzien van beveiliging en privacy deel ik niet. Er wordt binnen het document vrijwel geen aandacht besteed aan beveiligingsissues, autorisatie, authenticatie en logging. Mijn insziens zijn dit toch zeer relevante onderdelen voor webservices, portalen en WSRP binnen bepaalde overheidsdomeinen. Aanbevolen wordt om hierbij te kijken naar de ontwikkelingen die vanuit de OSB-standaard op dit vlak bestaan en (selectief) gebruik te maken van de daarin toegepaste PKI-technologie.
7. De conclusie ten aanzien van het potentieel van de standaard deel ik niet.
De expertgroep geeft aan dat leveranciers verschillende subsets van de standaard kunnen implementeren. De praktijk van OSB leert dat leveranciers deze mogelijkheid in de praktijk effectueren. Hierdoor ontstaat een belangrijk risico voor het interoperabel toepassen van de standaard binnen de eOverheid. Hier leert ons weer de OSB-standaard dat het zinvol is om een beperkter profiel van de standaard voor te schrijven dat zekerheid biedt op het interoperabel toepassen¹.

3.5 Vragen over hoofdstuk 4 van het expertadvies ("Advies aan Forum en College")

8. De overweging van de expertgroep ten aanzien van bruikbaarheid, impact en potentieel deel ik niet; de overweging ten aanzien van openheid wel.
9. Het advies van de expertgroep deel ik niet.
Ik zou het Forum en College Standaardisatie willen adviseren om deze standaard nog niet te plaatsen op de lijst met open standaarden. Om het beoogde doel wel te bereiken adviseer ik om:
 - De standaardisatie van WSRP niet los te zien van andere behoeften van communicatie tussen informatiesystemen binnen de eOverheid zoals deze door de OSB-standaard afgedekt wordt.
 - De aangegeven bezwaren verder te laten onderzoeken door de beheerorganisatie voor de OSB-standaard om te komen tot een interoperabele en gedragen profiel voor het gebruik van deze standaard.

1 Ter vergelijking: OSB is op zich geen open standaard maar een door de overheid gekozen beperking van de open standaarden WUS en ebMS.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

10. Verdere overwegingen die ik het Forum en College Standaardisatie zou willen meegeven zijn:

- Acceptatie van een standaard vereist dat deze heeft bewezen nut te bieden en dat deze draagvlak geniet. Op dit moment is er weinig tot geen ervaring met het gebruik van de standaard tussen overheden onderling. De complexiteit hiervan is niet te onderschatten en vereist aanvullende afspraken om de veiligheid van informatie, de authenticatie van partijen en de autorisatie van gebruik te organiseren. Voorafgaand aan afspraken zal echter zekerheid moeten bestaan over de mogelijkheid om deze in de praktijk te kunnen realiseren.
- De beheerorganisatie voor de OSB-standaard is bij uitstek ingericht voor het komen tot beproefde afspraken over communicatie tussen informatiesystemen van overheidsorganisaties. Bovendien zijn in het kader van deze standaard voorzieningen gerealiseerd zoals het OSB Service Register die een belangrijke ondersteuning kunnen geven aan het efficiënt toepassen van de standaard.

Hoogachtend,

Ir. T.A. Peelen
directeur Open Consult
Domela Nieuwenhuislaan 13
2314 ER Leiden
+31 6 2468 9667

Krukkert, D. (Dennis)

From: Paul Oude Luttighuis [Paul.OudeLuttighuis@novay.nl]
Sent: woensdag 16 september 2009 21:05
To: Krukkert, D. (Dennis)
Subject: RE: Herinnering openbare consultatie WSRP, PDF 1.7 en GEO-standaarden

Dag Dennis,

Snelle lezing van de drie documenten maakt bij mij geen opmerkingen los.

Groet!

Paul